

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ПРОЄКТ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Водні біоресурси та аквакультура»

другого (магістерського) рівня вищої освіти

**за спеціальністю Н5 Водні біоресурси та аквакультура
галузі знань Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина**

кваліфікація: Магістр з водних біоресурсів та аквакультури

Херсон –Кропивницький 2025

ПЕРЕДМОВА

ОПП розроблена у відповідності до Закону України «Про вищу освіту» (від 01.07.2014р.); Постанови КМУ «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» (№1341 від 23.11.2011р.); Постанови «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (№ 1187 від 30.12.2015р.), Постанови із змінами (№ 347 від 10.05.2018р.); Стандарту вищої освіти за спеціальністю 207 «Водні біоресурси та аквакультура» галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затверджений та введений в дію наказом Міністерства освіти і науки України № 334 від 18.03.2021 р.

Розробники освітньо-професійної програми Водні біоресурси та аквакультура:

Шевченко Віктор Юрійович – гарант освітньо-професійної програми, керівник проектної групи, кандидат сільськогосподарських наук, доцент, в.о. зав. кафедри водних біоресурсів та аквакультури Херсонського державного аграрно-економічного університету;

Коржов Євген Іванович – член проектної групи, кандидат географічних наук, доктор філософії, доцент кафедри водних біоресурсів та аквакультури Херсонського державного аграрно-економічного університету;

Лошкова Юлія Миколаївна – член проектної групи, кандидат сільськогосподарських наук, старший викладач кафедри водних біоресурсів та аквакультури Херсонського державного аграрно-економічного університету.

Залучено до розробки ОПП Н5 Водні біоресурси та аквакультура:

випускника ОПП Рубіш Михайла Михайловича.

голову селянсько-фермерського господарства, "МОНТЕКС" Постика Олександра.

1. Профіль освітньо-професійної програми зі спеціальності Н5 Водні біоресурси та аквакультура

1 - Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Херсонський державний аграрно-економічний університет Факультет рибного господарства та природокористування Кафедра водних біоресурсів та аквакультури
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Магістр Магістр з водних біоресурсів та аквакультури
Офіційна назва освітньої програми	Водні біоресурси та аквакультура
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний; 90 кредитів ЄКТС; термін навчання: 1 рік 4 місяців
Наявність акредитації	Сертифікат № 2290654 (Акредитаційна комісія МОН України від 06.07.2016р. протокол № 806)
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL - 7 рівень
Передумови	Наявність ступеня «Бакалавр»
Мова(и) викладання	українська
Термін дії освітньої програми	1 рік 4 місяців
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.ksau.kherson.ua/
2 - Мета освітньої програми	
Підготовка професіоналів, здатних розв'язувати складні задачі науково-дослідницького характеру з інноваційним підходом у сфері водних біоресурсів та аквакультури з поліпшення виробничих питань рентабельного та еколого-безпечного виробництва продукції аквакультури та вирощування гідробіонтів.	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, Спеціалізація (за наявності))	галузь знань Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина за спеціальністю Н5 Водні біоресурси та аквакультура
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Дослідження та удосконалення технологічних процесів виробництва та вирощування об'єктів водних біоресурсів та аквакультури з використанням новітніх елементів. Теоретичний зміст предметної області – становлять принципи, концепції та теорії виробництва продукції аквакультури, технологічних процесів рибальства, водних біоресурсів. Методи, методики та технології: сучасні методики та методології повного та неповного біологічного аналізу риб, природної кормової бази, іхтіопаталогічного матеріалу, наукові дослідження водних біоресурсів та аквакультури, інтерпретувати результати досліджень при найрізноманітніших змінах умов вирощування об'єктів

	водних біоресурсів та аквакультури. Інструменти та обладнання: сучасне обладнання гідробіологічної, гідрохімічної, іхтіологічної, біохімічної, іхтіопатологічної, біотехнологічної та інших лабораторій відповідно до держстандартів науково-дослідне устаткування та прилади, технічні засоби для здійснення виробничих процесів з об'єктами водних біоресурсів та аквакультури і технологіями їх вирощування.
Особливості програми	Підготовка професіоналів для організації робіт у рибному господарстві з інноваційним підходом у південному регіоні України зі здобуттям практичних навичків у провідних рибних господарствах.
4 – Придатність випускників до працевлаштування	
Придатність до працевлаштування	Фахівець підготовлений до роботи у відповідності до стандарту вищої освіти зі спеціальності Водні біоресурси та аквакультура та Державного класифікатора професій ДК 003:2010 та/або International Standard Classification of Occupations 2008 (ISCO-08). 2213.2 Фахівець з виробництва продукції аквакультури; 2211.2 Іхтіолог; 2211.2 Рибовод (професіонал); 2211.2 Гідробіолог; 2211.2 Рибовод-дослідник; 2211.2 Іхтіопатолог; 2211.1 Іхтіолог-дослідник; 2213.1 Дослідник аквакультури.
Подальше навчання	Продовження навчання для здобуття третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Освітній процес проводиться у вигляді лекцій, семінарів, практичних занять, консультацій, практики з акцентом на особистісному саморозвитку, самостійної роботи. Основний вектор – студентоцентроване та проблемно - орієнтоване навчання (PBL), академічна доброчесність та мобільність. ОПІ надає можливість здобувачам сформувати індивідуальну освітню траєкторію через індивідуальний вибір варіативних дисциплін, практичної бази, тематик курсових робіт (проектів). В організації освітнього процесу у поєднанні з традиційними підходами передбачено застосування новітніх методик навчання: метод кейсів, ситуаційних завдань, презентацій з використанням сучасних професійних програмних засобів. Здобувачам вищої освіти здійснюється підтримка та консультування науково-педагогічними працівниками ХДАЕУ, роль викладача в якості фасилітатора, практикується проведення майстер-класів провідними фахівцями у рибній галузі із залученням стейкхолдерів.
Оцінювання	Поточний та підсумковий контроль: усне опитування, тестування знань та вмінь, консультації для обговорення результатів оцінювання, усні презентації; індивідуальні творчі завдання; самооцінювання; захист звітів з практики, заліки, іспити та публічний захист (демонстрація) кваліфікаційної роботи у встановленому порядку. Оцінювання навчальних досягнень здійснюється за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЄКТС (ECTS) та національною. Атестація здійснюється у формі атестаційного іспиту та публічного захисту кваліфікаційної роботи.

6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері водних біоресурсів та аквакультури.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК01. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК02. Здатність приймати обґрунтовані та ефективні рішення, застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК03. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК04. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, філософського осмислення сучасної дійсності, формування загальної й наукової культури мислення. ЗК05. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями ЗК06. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК07. Прагнення до збереження навколишнього природного середовища та раціонального використання біоресурсів. ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК01. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі водних біоресурсів та аквакультури у широких або мультидисциплінарних контекстах. ФК02. Забезпечувати формування та ефективне використання біопродуктивності водойм різного типу та продуктивних властивостей риб. ФК03. Здатність визначати природну кормову базу, якість статевих продуктів риб, прогнозувати динаміку чисельності та біомаси, складати прогнози рибопродуктивності. ФК04. Здатність будувати і досліджувати концептуальні та комп'ютерні моделі динаміки популяцій риб, водних біоресурсів та аквакультури. ФК05. Здатність виявляти та використовувати фізіолого-біохімічні зміни, що відбуваються в організмі гідробіонтів забезпечення ефективності рибницьких технологічних процесів у водних біоресурсах та аквакультурі. ФК06. Здатність здійснювати заходи із охорони водних

	біоресурсів і збереження здоров'я риб та запобігання їх масового захворювання. ФК07. Здатність аналізувати світовий ринок продукції аквакультури та організовувати державну підтримку, міжнародне співробітництво в сфері рибництва та рибальства. ФК08. Здатність організовувати підприємницьку діяльність, оптимізувати технологічні процеси та забезпечувати економічну ефективність рибничих господарств. ФК09. Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем водних біоресурсів та аквакультури до фахівців і нефаківців, зокрема до осіб, які навчаються. ФК10. Здатність проектувати технологічні карти та управляти виробничими процесами які є складними та потребують нових стратегічних підходів у сфері водних біоресурсів та аквакультури. ФК11. Здатність аналізувати ефективність технології вирощування та розведення гідробіонтів з інтегруванням інноваційних рішень до технологічної карти. ФК12. Здатність комплексно проводити моніторинг еколого-фізіологічних, гідробіологічних, іхтіологічних параметрів, обґрунтовувати впровадження елементів оптимізації технологічної карти ФК13. Здатність проводити експертизу рибогосподарської галузі, визначати ефективність використання рибогосподарських водних об'єктів. ФК14. Здатність використовувати сучасні методи ветеринарно-санітарної експертизи для різних систематичних та екологічних груп гідробіонтів.
7 – Програмні результати навчання (ПРН)	
	ПРН01. Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері водних біоресурсів та аквакультури і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень. ПРН02. Вільно презентувати та обговорювати усно і письмово результати досліджень та інновацій, інші питання професійної діяльності державною та іноземною мовами. ПРН03. Відшукувати необхідну інформацію, використовуючи різноманітні ресурси: журнали, бази даних, відкриті дані та інші ресурси, аналізувати та оцінювати цю інформацію. ПРН04. Приймати ефективні рішення з виробничих, технологічних та наукових проблем водних біоресурсів та аквакультури, аналізувати альтернативи, оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень. ПРН05. Розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти з проблем водних біоресурсів та аквакультури та дотичні до неї міждисциплінарні проекти з урахуванням виробничих, правових, економічних та екологічних аспектів. ПРН06. Застосовувати сучасні методи моделювання, цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання виробничих, технологічних і наукових проблем у сфері біоресурсів та аквакультури.

	ПРН07. Розробляти, впроваджувати та застосовувати ефективні технологічні процеси виробництв продукції аквакультури, забезпечувати її якість. ПРН08. Оцінювати та забезпечувати ефективність виробництва у сфері водних біоресурсів та аквакультури з урахуванням правових, екологічних та етичних обмежень. ПРН09. Ідентифікувати види водних біоресурсів оцінювати їх чисельність та біомасу та здійснювати прогнозування запасів та обсягів вилову об'єктів водних біоресурсів та аквакультури ПРН10. Визначати харчову схожість і ступінь напруження харчових стосунків риб, абсолютну і відносну популяційну плодючість, темп та характеристики росту риб, морфологічні відмінності та закономірності смертності риб, чисельність та біомасу риб біостатистичними методами. ПРН11. Вибирати оптимальну стратегію розвитку рибного господарства з огляду світового досвіду ПРН12. Демонструвати професійну обізнаність інноваційних рішень проблемних питань у рибному господарстві. ПРН13. Відтворювати виробничі процеси у водних біоресурсах та аквакультурі в лабораторних та експериментальних умовах. ПРН14. Використовувати психолого-педагогічні методи та методики для вивчення особистості з метою самооцінки, самоосвіти. ПРН15. Здійснювати розрахунки необхідної кількості техніки та обладнання, обирати засоби механізації основних виробничих процесів у рибальстві та рибництві. ПРН16. Обирати знаряддя лову для промислу певних видів та розмірно-вікових груп риб, яким притаманна різна етологія, для забезпечення зберігання популяції риб. ПРН17. Оцінювати та виявляти перспективні рибні та нерибні об'єкти акліматизації, транспортувати і підтримувати життєдіяльність гідробіонтів та встановлювати тривалість акліматизації, оцінювати ефективність акліматизаційних робіт та визначати перспективні об'єкти подальшої акліматизації. ПРН18. Організувати ветеринарно - санітарне дослідження гідробіонтів у місцях вилову, під час транспортування та у місцях реалізації, володіти правилами та методами роботи зі збудниками хвороб гідробіонтів інфекційної та інвазійної природи, профілактичних та лікувальних заходів в рибничих господарствах.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми Кадрове забезпечення	Науково-педагогічні працівники, що забезпечують освітньо-професійну програму мають необхідний стаж педагогічної та досвід практичної роботи та кваліфікацію, підтверджену виконанням наукової та дослідницької роботи, відповідають профілю і напрямку дисциплін, що викладаються. Науково-педагогічні працівники, залучені до реалізації освітньо-професійної програми є співробітниками ХДАЕУ, мають науковий ступінь. Поширеною практикою є проведення відкритих лекцій, майстер-класів, консультування при підготовці навчальних завдань, дослідницьких проектів та дисертаційних робіт провідними вітчизняними та зарубіжними фахівцями рибного господарства.

	Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» забезпечується підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників. В процесі організації навчального процесу, зокрема, аудиторних занять, залучаються професіонали з досвідом роботи за спеціальністю.
Матеріально-технічне забезпечення	Навчальні приміщення, мультимедійне обладнання, комп'ютери для навчання, бібліотека, читальні зали, тематичні кабінети; розвинена соціально-побутова інфраструктура: гуртожитки. Передбачено забезпечення потреб інклюзивного характеру. Спеціалізоване обладнання Науково-дослідних лабораторій «Перспективи аквакультури»; «Фізіолого-біохімічних досліджень ім. Пентелюка С.І.», «Розведення і вирощування нетрадиційних об'єктів аквакультури»; «Екологічного і хімічного аналізу та моніторингу води». Унікальна та єдина в Україні колекція гідробіонтів, навчально-демонстративного матеріалу експонатів з водних біоресурсів та аквакультури. Здобувач в залежності від освітніх, навчальних та наукових потреб має доступ до модельних установок аквакультури, наочних матеріалів. Здобуття практичних навичок, роботою
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Офіційний веб-сайт http://www.ksau.kherson.ua/ містить інформацію щодо освітніх програм, освітньої і наукової діяльності, структурних підрозділах, правил прийому, контактів. Навчально-методичне забезпечення передбачає доступ до робочих навчальних програм, методичних рекомендацій з вивчення дисциплін; репозитарію ХДАЕУ, монографій, підручників, навчальних посібників, опорних конспектів, презентаційного матеріалу лекцій, завдань для практичних (семінарських) занять, тести і завдання для самоконтролю здобувачем знань, поточного та підсумкового контролю знань здобувачів, програм практик. Необмежений доступ до мережі Інтернет, вільна зона бездротового доступу до Інтернет-мережі (Wi-Fi); наукова бібліотека (2 абонементи, читальні зали); вітчизняні та закордонні періодичні видання відповідного або спорідненого профілю; електронний каталог корпоративної бібліотечної системи Херсонського територіального об'єднання (ЕК КБС ХДАУ), який дозволяє використовувати ресурси бібліотек-учасниць (10 сільськогосподарських бібліотек) за допомогою Бібліотечно-інформаційної системи ІРБІС, доступ до якої забезпечено по локальній мережі університету та Web- сторінці бібліотеки за адресою http://ksau.ks.ua:8087 ; доступ до наукометричної бази даних Web of Science, наукометричної та універсальної реферативної бази даних Scopus; дистанційне освітнє
	середовище, корпоративна пошта; навчальні і робочі плани; графіки освітнього процесу.
9 – Академічна мобільність	

Національна кредитна мобільність	ХДАЕУ сприяє зростанню професійної діяльності та викладацької майстерності викладачів через власні Програми співпраці з іншими Університетами та спеціалізованими установами. Професійний розвиток науково-педагогічного персоналу забезпечується через проведення Міжнародних і Всеукраїнських науково-практичних конференцій, підвищення кваліфікації викладачів. Допускається перезарахування кредитів, отриманих у інших університетах України, за умови відповідності їх набутих компетентностей.
Міжнародна кредитна мобільність	Програма академічної мобільності реалізується на основі меморандумів співпраці, програм обміну з іншими країнами-партнерами: участь у конференціях, семінарах, стажуваннях на базі іноземних закладів освіти та наукових установ (Польща, Білорусь, Франція, Болгарія, КНР, Ізраїль, Латвія, Іспанія, Нігерія). Науково-педагогічні працівники є учасниками професійної підготовки у Франції та координатором міжнародної консолідації, членами NACEE мережі центрів аквакультури Центральної і Східної Європи, учасниками стажувань на базі Китайсько-українського науково-дослідного інституту, провінція Чжецзян; ліцею водних біоресурсів та захисту навколишнього середовища ім.Святого Христофу Lycée Agricole Privé Saint Christophe, (Côte Basque, Франція); Terhydro, Patrice ASTRE (Latrape, Франція). Діє програма семестрового обміну «Подвійний диплом» (Wyzsza Szkola Informatyki I Umiejetnosci w Lodzi, Polska, Польща); меморандум з Університетом Ефіопії.

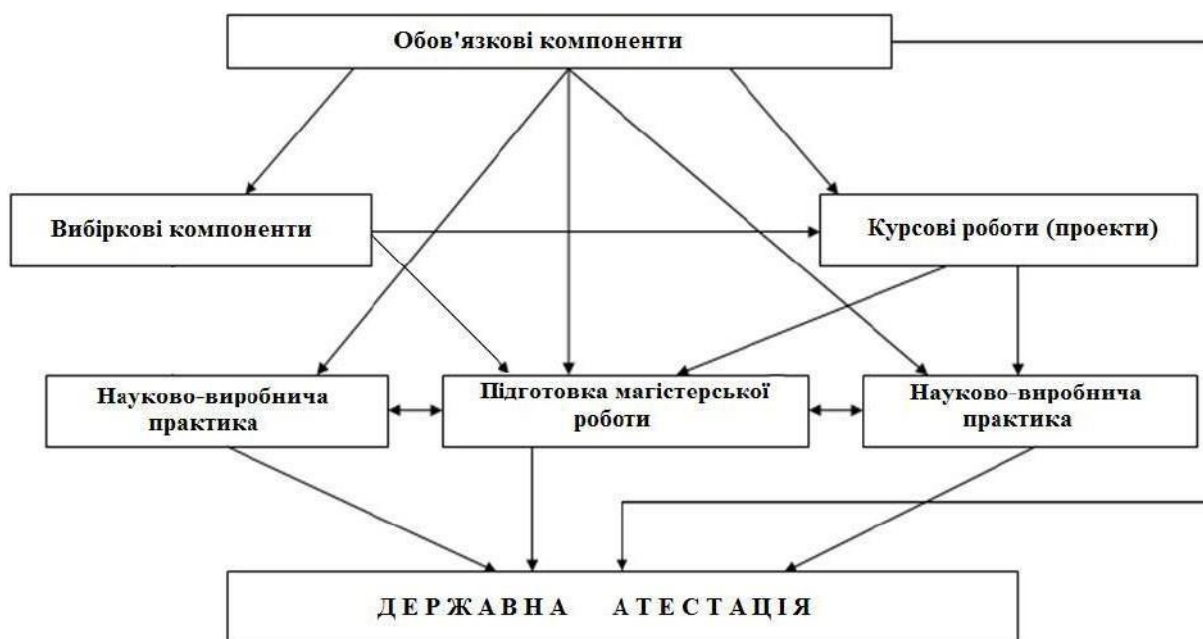
1. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1 Перелік компонент ОПП

Код	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов’язкові компоненти			
ОК 01.	Філософські проблеми в галузі	3	Залік
ОК 02.	Наукова іноземна мова	3	Залік
ОК 03.	Методологія та організація наукових досліджень	3	Іспит
ОК 04.	Техобладнання галузі рибництва	4	Іспит
ОК 05.	Сучасне товарне рибництво	4	Іспит
ОК 06	Теоретичні основи рибництва	3	Залік
ОК 07.	Перспективні об'єкти аквакультури	3	Залік
ОК 08.	Охорона і раціональний промисел	3	Залік
ОК 09.	Акліматизація гідробіонтів	3	Іспит
ОК 10.	Сучасні проблеми іхтіопатології	3	Іспит
ОК 11.	Сучасні проблеми іхтіології та фізіології	6	Іспит
ОК 12.	Динаміка популяції риб	3	Іспит
ОК 13.	Науково-виробнича практика	9	Залік
ОК 14.	Переддипломна практика	6	Залік
ОК 15.	Виконання кваліфікаційної роботи та атестація здобувачів вищої освіти	11	
Загальний обсяг обов’язкових компонент:		67	
Вибіркові компоненти			
Загальний обсяг вибірових компонент:		23	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90	

*Вибіркові компоненти (ВК) обираються здобувачем вищої освіти із загально-університетського та загально-факультетського переліків вибірових дисциплін ХДАЕУ, які в свою чергу, щороку оновлюються та затверджуються рішенням Вченої ради університету. Методика формування переліків і процедура вибору вибірових компонентів наведені у відповідному положенні про вибірові дисципліни.

2.2 Структурно-логічна схема

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форма атестації здобувачів вищої освіти	атестаційний іспит та публічний захист кваліфікаційної роботи.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота магістра зі спеціальності Н5 Водні біоресурси та аквакультура має відображати здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері організації, виробництва продукції водних біоресурсів та аквакультури. Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації. Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена у репозитарії ХДАЕУ.
Вимоги до атестаційного іспиту	Атестаційний іспит зі спеціальності Н5 Водні біоресурси та аквакультура спрямований на перевірку досягнення результатів навчання, визначених Стандартом та освітньою програмою.

**3. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми
(Обов'язкові компоненти ОК)**

	ОК 01	ОК 02	ОК 03	ОК 04	ОК 05	ОК 06	ОК 07	ОК 08	ОК 09	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14
ЗК 01	.		.	.									.	.
ЗК 02		.	.		.			.		.				
ЗК 03				.										.
ЗК 04														.
ЗК 05	.	.	.		.	.		.	.	.	.	.		.
ЗК 06	.	.	.		.			.	.	.		.	.	
ЗК 07		.	.		.	.	.	.	.	.	.			
ЗК 08			.										.	
ФК 01	.		.						.		.			
ФК 02			.		.		.		.	.	.		.	
ФК 03	.		.			.				.			.	
ФК 04	.				.				.	.				
ФК 05	.				.			.				.		
ФК 06					.	.		.					.	
ФК 07			.								.		.	
ФК 08		.	.											
ФК 09	.				.		.	.				.		
ФК 10		.	.				.							
ФК 11		.	.		.		.							
ФК 12	.	.	.		.		.					.		
ФК 13			.					.			.		.	
ФК 14							.							

**4. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними компонентами освітньої програми**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14
ПРН 1	.		.		.			.	.	.		.		
ПРН 2				.	.									.
ПРН 3				.				.	.		.	.	.	.
ПРН 4			.		.		.							
ПРН 5	.				.	.		.	.					
ПРН 6	.	.			.				.	.			.	
ПРН 7		.	.			.	.							
ПРН 8					.						.			
ПРН 9	.								.	.			.	
ПРН 10	.				.	.			.	.				
ПРН 11		.	.				.		.		.			
ПРН 12	.	.	.		.		.	.	.		.	.		
ПРН 13	.					.						.		
ПРН 14														.
ПРН 15		.	.		.								.	
ПРН 16													.	
ПРН 17					.		.							
ПРН 18								.						